

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
prezentate la 29 iulie 2019¹

Cauza C-421/18

**Ordre des avocats du barreau de Dinant
împotriva
JN**

[cerere de decizie preliminară formulată de tribunal de première instance de Namur (Tribunalul de Primă Instanță din Namur, Belgia)]

„Trimitere preliminară – Spațiul de libertate, securitate și justiție – Cooperare judiciară în materie civilă – Competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială – Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 – Articolul 1 alineatul (1) – Noțiunea de «materie civilă și comercială» – Articolul 7 punctul 1 – Competență specială în materie contractuală – Noțiunea de «materie contractuală» – Cerere de plată a contribuțiilor anuale datorate de un avocat unui ordin al avocaților – Obligație juridică liber consimțită”

I. Introducere

1. Prezenta cerere de decizie preliminară, formulată de tribunal de première instance de Namur (Tribunalul de Primă Instanță din Namur, Belgia), privește interpretarea articolului 7 punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (denumit în continuare „Regulamentul Bruxelles Ia”)².
2. Această cerere se înscrie în cadrul unui litigiu între ordre des avocats du barreau de Dinant (Ordinul Avocaților din Baroul Dinant, Belgia), pe de o parte, și domnul JN, pe de altă parte, cu privire la neplata de către acesta din urmă a contribuțiilor profesionale anuale datorate celui dintâi. Aceste contribuții anuale decurg din înscrierea domnului JN în Ordinul Avocaților din Baroul Dinant, care este obligatorie în conformitate cu code judiciaire belge (Codul judiciar belgian) pentru exercitarea profesiei de avocat în Belgia.
3. Întrucât are domiciliul în Franța, domnul JN a contestat competența internațională a instanței de trimitere pentru a judeca acest litigiu.
4. În acest context, instanța menționată solicită să se stabilească dacă acțiunea formulată de un ordin al avocaților, care are ca obiect obligarea unuia dintre membrii săi la plata contribuțiilor profesionale anuale care îi sunt datorate, constituie o acțiune „în materie contractuală” în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia.

¹ Limba originală: franceza.

² Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 (JO 2012, L 351, p. 1).

5. La finalul expunerii noastre, vom propune Curții să răspundă la această întrebare în sensul că o acțiune privind o obligație de plată a contribuțiilor anuale, constituite în esență din prime de asigurare, și care decurge dintr-o decizie a unui ordin al avocaților, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere, și în care legea națională le impune avocaților să se înscrie, trebuie privită ca intrând în sfera noțiunii de „materie contractuală” în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia.

II. Cadrul juridic

A. Regulamentul Bruxelles Ia

6. Considerentul (16) al Regulamentului Bruxelles Ia are următorul cuprins:

„În afară de instanța domiciliului pârâtului, ar trebui să existe și alte instanțe autorizate în temeiul unei legături strânse între instanță și acțiune sau în scopul bunei administrări a justiției. Existența unei legături strânse ar trebui să asigure securitatea juridică și să evite posibilitatea de a se introduce o acțiune împotriva pârâtului în fața unei instanțe dintr-un stat membru care nu era previzibilă în mod rezonabil de către acesta. [...]”

7. Articolul 1 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială, indiferent de natura instanței. Acesta nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă și nici răspunderii statului pentru actele sau omisiunile sale în exercitarea autorității publice (*acta jure imperii*).”

8. Secțiune 2 din regulamentul menționat, intitulat „Competențe speciale”, prevede la articolul 7 punctul 1:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

1. (a) în materie contractuală, în fața instanțelor de la locul de executare a obligației în cauză;
- (b) în sensul aplicării prezentei dispoziții și în absența vreunei convenții contrare, locul de executare a obligației în cauză este:
 - în cazul vânzării de mărfuri, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile;
 - în cazul prestării de servicii, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie prestate serviciile;
- (c) în cazul în care nu se aplică litera (b), se aplică litera (a);”

B. Codul judiciar belgian

9. Articolul 428 primul paragraf din Codul judiciar belgian prevede:

„Nimeni nu poate purta titlul de avocat și nici nu poate exercita profesia dacă nu este belgian sau resortisant al unui stat membru al Uniunii Europene, dacă nu are diplomă de doctor sau de licențiat în drept, dacă nu a depus jurământul prevăzut la articolul 429 și dacă nu este înscris în tabloul ordinului sau pe lista stagiatorilor.”

10. Articolul 443 prevede că consiliul ordinului poate impune avocaților înscriși în tablou, avocaților care își exercită profesia pe baza titlului profesional din alt stat membru al Uniunii Europene, avocaților stagiați și avocaților onorifici plata contribuțiilor stabilite de acesta.

III. Litigiul principal, întrebarea preliminară și procedura în fața Curții

11. La o dată neprecizată, domnul JN a fost înscris în Ordinul Avocaților din Baroul Dinant.

12. Domnul JN declară că și-a stabilit reședința în Franța în cursul anilor 1990, rămânând în același timp înscris în tabloul Ordinului Avocaților din Baroul Dinant, căruia i-a plătit contribuții anuale până în anul 2012.

13. Prin scrisoarea din 29 mai 2015, decanul Ordinului Avocaților din Baroul Dinant i-a solicitat domnului JN să plătească contribuțiile datorate pentru anii 2013, 2014 și 2015. În această privință, din această scrisoare reiese, pe de o parte, că faptul de a fi înscris în ordinul avocaților „oferă avantaje care nu sunt neglijabile la nivelul asigurărilor” și că contribuțiile datorate acestui ordin „sunt, în realitate, constituite în esență din prime de asigurare plătite de acest ordin” și, pe de altă parte, că, întrucât a constatat că domnul JN era foarte puțin activ ca avocat, dar era înscris în continuare în ordinul avocaților, decanul acestuia i-a propus reducerea cuantumului contribuțiilor sale la cel al primelor de asigurare plătite de ordin, precum și efectuarea de plăți fracționate.

14. În lipsa unui răspuns și a unei plăți primite din partea domnului JN, acestuia i-au fost trimise scrisori de rapel la 11 decembrie 2015 și la 21 decembrie 2016. Întrucât aceste scrisori de rapel au rămas fără răspuns, ordinul avocaților l-a somat pe domnul JN să își plătească contribuțiile anuale, printr-o punere în întârziere din 23 ianuarie 2017.

15. Ca urmare a acestei puneri în întârziere, domnul JN a trimis ordinului o scrisoare în care explica faptul că întâmpina dificultăți financiare care nu îi permiteau să plătească mai mult de 100 de euro pe lună pentru achitarea contribuțiilor solicitate.

16. Cu toate acestea, întrucât domnul JN nu a efectuat nicio plată, Ordinul Avocaților din Baroul Dinant l-a chemat în judecată în fața tribunal de première instance de Namur (Tribunalul de Primă Instanță din Namur), instanța de trimitere, printr-o citație din 17 mai 2017, solicitându-i acesteia obligarea pârâtului la plata sumei de 7 277,70 euro, majorată cu dobânzi, precum și a cheltuielilor de judecată.

17. Prin scrisoarea din 16 mai 2017, adresată decanului Ordinului Avocaților din Baroul Dinant, domnul JN a solicitat radierea sa din tablou și acordarea posibilității eșalonării plăților pe o perioadă de 24 de luni.

18. În fața instanței de trimitere, domnul JN a contestat competența acestei instanțe în temeiul Regulamentului Bruxelles Ia. Potrivit acestuia, înscrierea în Ordinul Avocaților din Baroul Dinant în scopul exercitării profesiei de avocat nu este de natură contractuală în sensul articolului 7 punctul 1 din acest regulament, în condițiile în care nu este vorba despre un contract care rezultă din autonomia de voință și din libera alegere, ci despre o formalitate administrativă și o obligație legală.

19. Ordinul Avocaților din Baroul Dinant pretinde, dimpotrivă, că prin menținerea înscrierii sale în acest ordin, domnul JN a subscris față de respectivul ordin un angajament de plată a contribuțiilor anuale stabilite de acesta, astfel încât acest angajament trebuie asimilat cu un angajament contractual, în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia.

20. În acest context, instanța de trimitere ridică problema aplicabilității în speță a articolului 7 punctul 1 din regulamentul menționat și în special pe cea dacă poate fi aplicată interpretarea reținută de Curte în Hotărârea Peters Bauunternehmung³. Potrivit acestei jurisprudențe, trebuie să se considere că obligațiile care își au temeiul în legătura de afiliere existentă între o asociație și aderenții acesteia se încadrează în „materia contractuală” în sensul acestei dispoziții.

21. În aceste condiții, prin decizia din 21 iunie 2018, primită de Curte la 28 iunie 2018, tribunal de première instance de Namur (Tribunalul de Primă Instanță din Namur) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Acțiunea formulată de un ordin al avocaților, având ca obiect obligarea unuia dintre membrii săi la plata contribuțiilor profesionale anuale care îi sunt datorate, constituie o acțiune «în materie contractuală», în sensul articolului 7 [punctul 1] din [Regulamentul Bruxelles Ia]?”

22. Au depus observații scrise guvernele italian și lituanian, precum și Comisia Europeană.

IV. Analiză

23. Prin intermediul întrebării preliminare, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă acțiunea formulată de un ordin al avocaților, prin care se urmărește obligarea unuia dintre membrii săi la plata contribuțiilor profesionale anuale care îi sunt datorate, constituie o acțiune „în materie contractuală”, în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia.

24. De la bun început, arătăm că Comisia are îndoieli cu privire la aplicabilitatea Regulamentului Bruxelles Ia în cauza principală, în condițiile în care anumite litigii între un organism public și o persoană de drept privat sunt excluse din domeniul de aplicare al acestui regulament, iar ordre des barreaux francophones et germanophone (Consiliul Barourilor Francofone și Germanofone, denumit în continuare „OBFG”), din care face parte Ordinul Avocaților din Baroul Dinant, este o persoană juridică de drept public.

25. Întrucât instanța de trimitere nu a adresat o întrebare cu privire la acest aspect și nici nu a formulat comentarii în această privință în decizia de trimitere, presupunem că ea consideră că Regulamentul Bruxelles Ia este într-adevăr aplicabil în cauza principală.

26. Cu toate acestea, având în vedere observațiile Comisiei, vom formula cu titlu introductiv observații cu privire la acest aspect (secțiunea A). În măsura în care dosarul național de care dispune Curtea nu cuprinde elemente suficiente în această privință, observațiile noastre se vor limita la observații generale pentru a permite instanței de trimitere să verifice dacă Regulamentul Bruxelles Ia se aplică litigiului principal.

27. În continuare, vom efectua analiza întrebării adresate, care urmărește să se stabilească dacă o acțiune precum cea în discuție în litigiul principal intră în sfera noțiunii de „materie contractuală” în sensul articolului 7 punctul 1 din acest regulament (secțiunea B).

A. Cu privire la domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia

28. În temeiul articolului 1 alineatul (1) prima frază din Regulamentul Bruxelles Ia, acesta se aplică „în materie civilă și comercială”.

3 Hotărârea din 22 martie 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

29. Conform unei jurisprudențe constante a Curții, noțiunea de „materie civilă și comercială” este o noțiune autonomă, care trebuie interpretată prin referire, pe de o parte, la obiectivele și la sistemul Regulamentului și, pe de altă parte, la principiile generale care reies din ansamblul ordinilor juridice naționale. În plus, necesitatea asigurării bunei funcționări a pieței interne, precum și a evitării pronunțării în statele membre a unor hotărâri ireconciliabile, în interesul funcționării armonioase a justiției, impun reținerea unei interpretări largi a respectivei noțiuni de „materie civilă și comercială”⁴.

30. Interpretarea căreia i-a făcut obiectul noțiunea de „materie civilă și comercială” a condus la excluderea anumitor hotărâri judecătorești din domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia din cauza elementelor care caracterizează natura raporturilor juridice dintre părțile în litigiu sau obiectul acestuia⁵.

31. Astfel, Curtea a considerat că, deși anumite litigii dintre o autoritate publică și o persoană de drept privat pot intra în domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia, situația este diferită atunci când autoritatea publică acționează în exercitarea puterii publice⁶. Astfel, manifestarea unor prerogative de putere publică de către una dintre părțile în litigiu, ca urmare a exercitării de către aceasta a unor puteri exorbitante în raport cu normele aplicabile în relațiile dintre particulari, exclude un asemenea litigiu din materia civilă și comercială în sensul articolului 1 alineatul (1) din acest regulament⁷.

32. În speță, astfel cum am arătat la punctul 24 din prezentele concluzii, Comisia arată că OBF, din care face parte Ordinul Avocaților din Baroul Dinant, este o persoană juridică de drept public care are personalitate juridică și a cărei organizare și funcționare sunt reglementate de code judiciare belge (Codul judiciar belgian)⁸.

33. Constatăm că, potrivit acestei reglementări, OBF are drept misiune să vegheze la respectarea onoarei, a drepturilor și a intereselor profesionale comune ale avocaților și că dispune de un anumit număr de competențe în acest scop⁹.

34. Prin urmare, rezultă că Ordinul Avocaților din Baroul Dinant, făcând parte din OBF, este investit cu o misiune de serviciu public, și anume, aceea de a procura garanțiile de integritate și de experiență consumatorilor finali de servicii juridice și de a asigura buna administrare a justiției¹⁰.

4 A se vedea printre altele Hotărârea din 28 februarie 2019, Gradbenišvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, punctele 46 și 47 și jurisprudența citată). Observăm că jurisprudența elaborată în cadrul Regulamentului (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74), și al Convenției privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3), astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive referitoare la aderarea noilor state membre la această convenție, este valabilă și pentru Regulamentul Bruxelles Ia, atunci când dispozițiile în cauză pot fi calificate ca fiind echivalente [a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 14 martie 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punctul 27), precum și Hotărârea din 9 martie 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, punctul 31)]. Aceasta este situația pentru dispozițiile relevante în speță, și anume articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul Bruxelles Ia [a se vedea printre altele Hotărârea din 11 aprilie 2013, Sapir și alții (C-645/11, EU:C:2013:228, punctele 31 și 32), precum și Hotărârea din 15 noiembrie 2018, Kuhn (C-308/17, EU:C:2018:911, punctul 31 și 32)] și articolul 7 punctul 1 din acest regulament [a se vedea printre altele Hotărârea din 14 martie 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punctul 43 și 44), precum și Hotărârea din 8 mai 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, punctul 20)]. Prin urmare, în cele ce urmează, o să ne referim doar la Regulamentul Bruxelles Ia, citând totodată jurisprudența referitoare la instrumentele care l-au precedat.

5 A se vedea printre altele Hotărârea din 14 octombrie 1976, LTU (29/76, EU:C:1976:137, punctul 4), și Hotărârea din 28 aprilie 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, punctul 42 și jurisprudența citată).

6 A se vedea printre altele Hotărârea din 11 aprilie 2013, Sapir și alții (C-645/11, EU:C:2013:228, punctul 33 și jurisprudența citată).

7 A se vedea printre altele Hotărârea din 28 februarie 2019, Gradbenišvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, punctul 49).

8 Comisia face trimitere în această privință printre altele la site-ul Internet al OBF (actualizat la 26 august 2014), https://avocats.be/sites/default/files/texte_apropos_avocatsBE3.pdf.

9 A se vedea articolul 495 alineatul (1) din Codul judiciar belgian.

10 Arătăm în această privință că Curtea a recunoscut necesitatea de a concepe norme de organizare, de calificare, de deontologie, de control și de responsabilitate care procură astfel de garanții [a se vedea în special Hotărârea din 12 decembrie 1996, Reisebüro Broede (C-3/95, EU:C:1996:487, punctul 38), și Hotărârea din 19 februarie 2002, Wouters și alții (C-309/99, EU:C:2002:98, punctul 97)].

35. Presupunând că aceasta este într-adevăr situația, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere, pentru a determina dacă Regulamentul Bruxelles Ia se aplică litigiului principal, trebuie să se aprecieze dacă, prin impunerea plății contribuțiilor anuale care fac obiectul acțiunii din litigiul principal, Ordinul Avocaților din Baroul Dinant acționează în exercitarea prerogativelor de putere publică.

36. În scopul acestei aprecieri, este necesar să se examineze natura contribuțiilor anuale¹¹, precum și temeiul și modalitățile de exercitare a acțiunii formulate¹².

37. În ceea ce privește natura contribuțiilor anuale, nu credem că acestea ar fi expresia unor prerogative de putere publică.

38. Astfel, în temeiul articolului 433 din Codul judiciar belgian, consiliul ordinului *poate* impune avocaților înscrși în tablou plata contribuțiilor *stabilite* de acesta. Comisia observă în această privință că din articolul 2 din Regulamentul OBFG pare să reiasă că contribuțiile sunt stabilite în mod concret de adunarea generală a acestuia din urmă.

39. Amintim că din scrisoarea din 29 mai 2015, trimisă de decanul Ordinului Avocaților din Baroul Dinant domnului JN, reiese că contribuțiile anuale datorate ordinului sunt constituite în esență din prime de asigurare plătite de acest ordin și că înscrierea în ordinul respectiv oferă avantaje în termeni de asigurare¹³. Astfel cum înțelegem această constatare, OBFG a subscris, la o societate de asigurări, o asigurare obligatorie de răspundere profesională pentru avocații înscrși la OBFG.

40. În plus, amintim că din aceeași scrisoare reiese că ordinul ar fi de acord cu reducerea cuantumului contribuțiilor până la cel corespunzător primelor de asigurare plătite de ordin¹⁴.

41. În aceste împrejurări cel puțin, credem că nu este vorba despre taxele datorate pentru un serviciu public, care sunt excluse din domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia¹⁵, ci despre o remunerație pentru un serviciu furnizat de ordinul avocaților, ceea ce pare să indice și Comisia.

42. În ceea ce privește temeiul și modalitățile de exercitare a acțiunii formulate, credem, astfel cum arată Comisia în observațiile sale, că nici acestea nu sunt expresia unei prerogative de putere publică.

43. Astfel, după cum observă Comisia, rezultă că, pentru a putea obține plata contribuțiilor anuale datorate, ordinul avocaților este obligat să introducă o acțiune în justiție, iar acesta din urmă nu pare să dispună de posibilitatea de a obține plata menționată în alt mod, de exemplu prin adoptarea unui act de drept public, care are forță executorie prin el însuși.

44. Având în vedere tot ceea ce precedă, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă litigiul principal intră în domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia. La prima vedere, se pare că aceasta este situația.

11 A se vedea jurisprudența citată la nota de subsol 15 din prezentele concluzii.

12 A se vedea în acest sens printre altele Hotărârea din 28 februarie 2019, Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, punctul 48 și jurisprudența citată).

13 A se vedea punctul 13 din prezentele concluzii.

14 A se vedea punctul 13 din prezentele concluzii.

15 Astfel, Curtea a statuat că o autoritate publică acționează în exercitarea puterii publice atunci când litigiul privește recuperarea taxelor datorate de o persoană de drept privat unui organism național sau internațional de drept public, pentru utilizarea echipamentelor și serviciilor acestuia, în special atunci când această utilizare este obligatorie și exclusivă, iar acest lucru este cu atât mai mult valabil atunci când cuantumul taxelor, metodele de calcul și procedurile de încasare sunt stabilite în mod unilateral în privința utilizatorilor [a se vedea în special Hotărârea din 14 octombrie 1976, LTU (29/76, EU:C:1976:137, punctul 4), Hotărârea din 15 februarie 2007, Lechouritou și alții (C-292/05, EU:C:2007:102, punctul 32), și Hotărârea din 11 iunie 2015, Fahrenbrock și alții (C-226/13, C-245/13 și C-247/13, EU:C:2015:383, punctul 52)].

45. În considerațiile care urmează, vom prezuma că litigiul principal are ca obiect o acțiune în materie civilă și comercială în sensul articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul Bruxelles Ia și că, prin urmare, acesta intră în domeniul de aplicare al regulamentului menționat.

B. Cu privire la aplicabilitatea articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia

46. Întrebarea preliminară se înscrie în cadrul unei jurisprudențe bogate referitoare la interpretarea noțiunii de „materie contractuală” în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia¹⁶. Întrucât întrebarea preliminară trebuie să primească un răspuns în lumina acestei jurisprudențe, considerăm că este necesar să se amintească, mai întâi, anumite aspecte (secțiunea 1), înainte de a efectua, în continuare, analiza întrebării preliminare (secțiunea 2).

1. Cu privire la jurisprudența Curții referitoare la noțiunea de „materie contractuală” în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia

47. Cu titlu introductiv, amintim că normele de competență prevăzute în capitolul II din Regulamentul Bruxelles Ia se întemeiază pe principiul general, prevăzut la articolul 4 alineatul (1) din acest regulament, potrivit căruia persoanele domiciliat pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție în fața instanțelor acestui stat¹⁷.

48. Acest principiu este însă completat de alte norme de competență în temeiul unei legături strânse între instanță și acțiune sau în scopul bunei administrări a justiției, printre care se numără cea prevăzută la articolul 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia referitor la „materia contractuală”¹⁸.

49. Noțiunea de „materie contractuală” prevăzută la acest articol 7 punctul 1 este o noțiune autonomă care trebuie interpretată prin referire în principal la sistemul și la obiectivele regulamentului menționat¹⁹.

50. În această privință, dintr-o jurisprudență constantă a Curții rezultă că, deși articolul 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia nu impune încheierea unui contract, identificarea unei obligații este totuși indispensabilă pentru aplicarea acestuia, dat fiind că competența jurisdicțională în temeiul acestei dispoziții este stabilită în funcție de locul în care obligația în cauză a fost sau urmează a fi executată. Astfel, noțiunea de „materie contractuală” în sensul dispoziției menționate nu poate fi înțeleasă în sensul că vizează o situație în care nu există niciun angajament asumat în mod liber de o parte față de cealaltă²⁰.

51. În consecință, aplicarea normei de competență specială prevăzute în materie contractuală la articolul 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia presupune stabilirea unei obligații juridice liber consimțite de o persoană față de altă persoană, pe care se întemeiază acțiunea reclamantului²¹.

¹⁶ În ceea ce privește această jurisprudență, a se vedea nota de subsol 4 din prezentele concluzii.

¹⁷ A se vedea în acest sens considerentul (15) al Regulamentului Bruxelles Ia și Hotărârea din 12 septembrie 2018, Löber (C-304/17, EU:C:2018:701, punctul 18 și jurisprudența citată).

¹⁸ A se vedea în acest sens considerentul (16) al Regulamentului Bruxelles Ia și Hotărârea din 4 octombrie 2018, Feniks (C-337/17, EU:C:2018:805, punctul 36).

¹⁹ A se vedea printre altele Hotărârea din 22 martie 1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, punctul 10), precum și Hotărârea din 17 iunie 1992, Handte (C-26/91, EU:C:1992:268, punctul 10).

²⁰ A se vedea printre altele Hotărârea din 14 martie 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punctul 46), Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, punctul 39), precum și Hotărârea din 21 aprilie 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, punctul 35).

²¹ A se vedea printre altele Hotărârea din 14 martie 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, punctul 47), Hotărârea din 18 iulie 2013, ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, punctul 33), precum și Hotărârea din 21 aprilie 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, punctul 36).

52. În această privință amintim, mai întâi, că reiese din Hotărârea Peters Bauunternehmung, la care face referire instanța de trimitere²², că obligațiile care își au temeiul în legătura de afiliere existentă între o asociație și aderenții acesteia trebuie considerate obligații liber consimțite.

53. Cauza în care s-a pronunțat această hotărâre se referea la calificarea unei obligații de plată întemeiate pe aderarea voluntară a unei întreprinderi la o asociație de întreprinderi. Plata în discuție fusese stabilită în sarcina acestei întreprinderi prin aplicarea unei norme interne instituite de organele asociației și obligatorie pentru membrii acesteia²³.

54. În această privință, Curtea a statuat că „aderarea la o asociație creează între asociați legături strânse de același tip ca cele care se stabilesc între părțile la un contract”, astfel încât este legitim ca obligațiile în cauză să fie considerate obligații contractuale, în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia. Ea a adăugat că nu este relevant în această privință dacă această obligație decurge direct din aderare sau rezultă din această aderare și în același timp dintr-o decizie a unui organ al asociației²⁴.

55. Ulterior, Curtea a aplicat prin analogie această jurisprudență în Hotărârea Powell Duffryn²⁵ statuând că statutele unei societăți trebuie considerate un contract care reglementează atât raporturile dintre acționari cât și raporturile dintre aceștia și societatea pe care o creează. Astfel, potrivit Curții, constituirea unei societăți este expresia existenței unei comunități de interese între acționari în scopul atingerii unui obiectiv comun, iar, pentru a realiza acest obiectiv, fiecare acționar este investit, față de ceilalți acționari și de organele societății, cu drepturi și obligații care își găsesc expresia în statutele societății. Curtea a concluzionat că o clauză atributivă de competență inclusă în statutele unei societăți pe acțiuni constituie o convenție, care este obligatorie pentru toți acționarii²⁶.

56. Astfel cum a explicat Curtea, prin faptul că devine și rămâne acționar al unei societăți, acționarul este de acord să se supună tuturor dispozițiilor din statutele societății și deciziilor adoptate de organele societății, în conformitate cu dispozițiile din legislația națională aplicabilă și din statute, chiar dacă acesta nu este de acord cu unele dintre aceste dispoziții sau decizii²⁷.

57. În opinia noastră, raționamentul care stă la baza jurisprudenței citate anterior este că, atunci când o persoană juridică sau fizică a aderat în mod voluntar la o persoană juridică (de exemplu, o asociație sau o societate), această persoană juridică sau fizică consimte să se supună tuturor obligațiilor care decurg din această aderare, care se concretizează prin statutele și prin deciziile organelor acestei din urmă persoane juridice, instituind în acest mod între persoana juridică menționată și membrii săi legături strânse, asimilabile unor legături de natură contractuală.

22 Hotărârea din 22 martie 1983 (34/82, EU:C:1983:87). A se vedea punctul 20 din prezentele concluzii.

23 A se vedea Hotărârea din 22 martie 1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, punctul 2).

24 A se vedea Hotărârea din 22 martie 1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, punctele 13-18).

25 Hotărârea din 10 martie 1992 (C-214/89, EU:C:1992:115).

26 A se vedea Hotărârea din 10 martie 1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, punctele 16-18).

27 A se vedea Hotărârea din 10 martie 1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, punctul 19). De asemenea, Curtea a admis existența unui astfel de consimțământ liber în exercitarea unui mandat de administrator, în conformitate cu dreptul societăților, considerând că activitatea unui administrator creează legături strânse de același tip ca cele care se stabilesc între părțile la un contract, astfel încât acțiunea formulată de o societate împotriva fostului său administrator din cauza unei pretinse neîndepliniri a obligațiilor care îi incumbă conform dreptului societăților intră sub incidența noțiunii de „materie contractuală”. În această privință, Curtea a subliniat că administratorul și societatea „și-au asumat în mod liber angajamente reciproce, în sensul că [administratorul] a ales să conducă și să administreze [societatea amintită, iar aceasta] și-a asumat obligația de a remunera respectiva activitate, astfel încât se poate considera că relația lor este de natură contractuală” [Hotărârea din 10 septembrie 2015, Holterman Ferho Exploitatie și alții (C-47/14, EU:C:2015:574, punctele 53 și 54)].

58. În sfârșit, în recenta Hotărâre Kerr²⁸, Curtea a avut ocazia să se pronunțe cu privire la calificarea unei obligații de plată care decurge dintr-o hotărâre a adunării generale a coproprietății unui imobil cu destinația de locuință lipsite de personalitate juridică și special instituite prin lege pentru exercitarea anumitor drepturi; această decizie, adoptată cu majoritatea voturilor membrilor săi, însă obligatorie pentru toți membrii acesteia, stabilea cuantumul contribuțiilor financiare anuale la bugetul coproprietății pentru întreținerea părților comune ale acestui imobil.

59. Referindu-se la hotărârile citate anterior, Curtea a statuat că, deși participarea la o coproprietate este impusă prin lege, întrucât dreptul bulgar aplicabil în speță făcea obligatorie administrarea părților comune printr-o coproprietate, nu este mai puțin adevărat că detaliile administrării părților comune ale imobilului în discuție au fost reglementate prin contract, iar intrarea în coproprietate a avut loc printr-un act de dobândire voluntară a unui apartament împreună cu cotele de coproprietate din aceste părți comune, astfel încât obligația de plată în litigiu constituie o obligație juridică liber consimțită, în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia²⁹.

60. Curtea a adăugat că faptul că coproprietarii în discuție nu au participat la adoptarea acestei decizii ori s-au opus și că, în temeiul legii, hotărârea amintită și obligația rezultată din ea au caracter obligatoriu și li se impun este irelevant pentru aplicarea articolului 7 punctul 1, deoarece, devenind și rămânând coproprietar al unui imobil, fiecare coproprietar își dă acordul să se supună ansamblului dispozițiilor actului care reglementează coproprietatea respectivă, precum și deciziilor adoptate de adunarea generală a coproprietarilor acestui imobil³⁰.

61. Acestea sunt jurisprudențele în lumina cărora este necesar să se examineze întrebarea preliminară adresată în prezenta cauză.

2. Cu privire la aplicabilitatea articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal

62. Conform jurisprudenței citate anterior, pentru a răspunde la întrebarea preliminară este esențial să se stabilească dacă obligația de a plăti contribuții anuale constituie o obligație liber consimțită în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia.

63. În speță, mai precis, trebuie să se stabilească dacă faptul că aderarea la ordinul avocaților este impusă de Codul judiciar belgian pentru a putea exercita profesia de avocat se opune posibilității ca obligația de a plăti contribuțiile care decurg din această aderare să fie considerată o obligație juridică liber consimțită.

64. Cu privire la acest aspect, guvernele italian și lituanian consideră că răspunsul trebuie să fie negativ.

65. În esență, aceste guverne consideră că obligația de a plăti contribuțiile constituie în esență o obligație liber consimțită, din moment ce persoana care devine avocat își exprimă în mod liber voința de a exercita această profesie, din care decurge obligația de a adera la un ordin profesional și, pe cale de consecință, obligația de a plăti contribuțiile stabilite de acesta din urmă. Prin aplicarea principiului reținut în Hotărârea Peters Bauunternehmung³¹, aceste guverne susțin că legăturile de afiliere existente între ordin și avocați sunt de același tip ca cele care se stabilesc între părțile la un contract.

28 Hotărârea din 8 mai 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376). Precizăm că această hotărâre a fost pronunțată după încheierea procedurii scrise în prezenta cauză.

29 A se vedea Hotărârea din 8 mai 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, punctele 26-28).

30 A se vedea Hotărârea din 8 mai 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, punctul 29).

31 Hotărârea din 22 martie 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

Astfel, un ordin profesional ar putea fi asimilat unei asociații, iar obligațiile membrilor săi și-ar găsi temeiul în acordul care dă naștere legăturii asociative. Prin intermediul acestui acord, contractanții și-ar manifesta voința de a accepta normele interne care guvernează acest organism, ceea ce ar implica, printre altele, angajamentul de a plăti contribuțiile stabilite de organismul menționat.

66. În plus, guvernele respective arată că interpretarea pe care o propun este justificată de legătura specifică dintre locul de executare a obligației și instanța de la acest loc, din moment ce instanța din statul membru în care se află sediul ordinului avocaților este cea mai în măsură să se pronunțe asupra litigiului³².

67. În schimb, Comisia consideră că o acțiune precum cea în discuție în litigiul principal nu constituie o acțiune „în materie contractuală” în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Ia, dat fiind că aderarea la ordinul avocaților, din care decurge obligația de a plăti contribuții anuale, este impusă prin lege, fără nicio posibilitate de alegere sau de derogare, pentru a putea exercita profesia de avocat. În această privință, Comisia subliniază în special că, spre deosebire de prezenta speță, întreprinderea în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Peters Bauunternehmung³³ a decis în mod voluntar să devină membru al asociației.

68. În plus, potrivit Comisiei, nu ar fi oportun să se eludeze condiția unei obligații liber consimțite bazându-se pe obiectivele generale ale Regulamentului Bruxelles Ia în materie de competențe speciale, cu riscul de altfel de a se ajunge prea ușor în practică la competența instanței de la domiciliul reclamantului, ceea ce s-ar opune normei generale prevăzute la articolul 4 alineatul (1) din acest regulament.

69. Admitem că răspunsul la întrebarea preliminară nu se impune în mod evident.

70. Desigur, situația din litigiul principal prezintă o anumită analogie cu cauzele în care s-au pronunțat Hotărârile Peters Bauunternehmung³⁴ și Powell Duffryn³⁵, amintite mai sus, în măsura în care cauza principală privește de asemenea raporturi între o persoană juridică și membrii săi și are ca obiect o obligație de plată impusă membrilor persoane juridice menționate și care decurge dintr-o hotărâre adaptată de aceasta din urmă.

71. Cu toate acestea, situația din litigiul principal, astfel cum arată în mod întemeiat Comisia, diferă de cea în discuție în aceste cauze, în măsura în care înscrierea în tabloul ordinului avocaților, din care decurge obligația de a plăti contribuțiile anuale stabilite de acest ordin, este obligatorie în temeiul articolului 428 primul paragraf din Codul judiciar belgian în vederea exercitării profesiei de avocat.

72. Amintim că respectiva înscriere obligatorie în ordinul avocaților este legată de faptul că acesta din urmă este investit cu o misiune de serviciu public³⁶. Din acest punct de vedere, el nu poate fi asimilat, în opinia noastră, unei asociații de drept privat sau unei societăți de drept privat, precum în hotărârile citate anterior, în care Curtea a lăsat să se înțeleagă că toate legăturile dintre aceste persoane juridice și membrii lor respectivi erau de natură contractuală³⁷.

32 Aceste guverne pornesc astfel de la premisa că instanța de trimitere este locul de executare a obligației în cauză în sensul normelor prevăzute la articolul 7 punctul 1 literele (a)-(c) din Regulamentul Bruxelles Ia. A se vedea în această privință nota de subsol 7.

33 Hotărârea din 22 martie 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

34 Hotărârea din 22 martie 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

35 Hotărârea din 10 martie 1992 (C-214/89, EU:C:1992:115).

36 A se vedea punctul 34 din prezentele concluzii.

37 De asemenea, observăm că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că ordinele avocaților nu pot fi considerate asociații în sensul articolului 11 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, care protejează libertatea de asociere, inclusiv pe cea a dreptului negativ de a nu fi forțat să adere la o asociație. Prin urmare, avocații sunt excluși de la beneficiul acestei protecții în ceea ce privește înscrierea într-un ordin profesional [a se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2 iulie 1990, M. A. și alții împotriva Spaniei (CE:ECHR:1990:0702DEC001375088)].

73. În consecință, nu suntem de acord cu considerațiile prezentate de guvernele italian și lituanian, potrivit cărora legăturile de afiliere existente între ordin și membrii săi sunt, în general, de aceeași natură ca cele care se stabilesc între părțile la un contract.

74. Astfel, după cum am arătat la punctele 28-45 din prezentele concluzii cu privire la domeniul de aplicare al Regulamentului Bruxelles Ia, în ceea ce privește un ordin al avocaților, trebuie să se distingă între două tipuri de litigii: pe de o parte, litigiile care privesc legăturile care există între ordin și membrii săi, care au un caracter de drept public și care, prin urmare, sunt excluse din domeniul de aplicare al acestui regulament și, pe de altă parte, litigiile care privesc legăturile existente între acest ordin și membrii săi, care au un caracter de drept privat și care, astfel, intră în domeniul de aplicare al regulamentului menționat.

75. Numai în cadrul acestei a doua categorii de litigii poate o acțiune să constituie o acțiune în materie contractuală, în măsura în care privește o obligație liber consimțită.

76. Cu privire la acest aspect, în ceea ce privește cauza principală, care face parte din această a doua categorie, înclinăm să considerăm că obligația de a plăti contribuțiile stabilite de ordin constituie efectiv o obligație liber consimțită în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia, astfel încât o acțiune privind această obligație intră în sfera materiei contractuale în sensul acestei dispoziții.

77. Astfel, în ceea ce privește problematica amintită la punctul 63 din prezentele concluzii, în opinia noastră, Hotărârea Kerr³⁸ conține elemente de interpretare relevante.

78. Astfel, în timp ce hotărârea Kerr³⁹ privește o obligație de a plăti cheltuieli impuse de coproprietate, trebuie totuși să se deducă de aici, în opinia noastră, că faptul că legislația națională condiționează exercitarea unei anumite activități de aderarea la un organism nu exclude în mod necesar posibilitatea ca o obligație care decurge din aceasta să poată fi calificată drept obligație juridică liber consimțită în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia.

79. În acest scop, subliniem că, în această hotărâre, arătând totodată că participarea la coproprietate era impusă prin lege, Curtea a evidențiat două aspecte care privesc obligația de a plăti cheltuielile impuse de coproprietate care justifică calificarea acestei obligații drept liber consimțită: pe de o parte, intrarea în coproprietate are loc printr-un act de dobândire voluntară a unui apartament împreună cu cotele de coproprietate din părțile comune ale imobilului vizat și, pe de altă parte, detaliile administrării acestor părți comune sunt reglementate prin contract, adică prin acordul coproprietarilor.

80. Din punctul nostru de vedere, faptele din litigiul principal prezintă o anumită similaritate cu cele din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Kerr⁴⁰.

81. Desigur, înscrierea în ordinul avocaților este impusă prin lege și exprimă modul în care este reglementată profesia de avocat potrivit dreptului național.

82. Cu toate acestea, înscrierea a fost efectuată, pe de o parte, printr-un act voluntar efectuat de domnul JN pentru a deveni avocat și a exercita această profesie în Belgia până la radierea sa din tablou în anul 2017. Prin această alegere, el a acceptat să fie supus normelor care reglementează această profesie, inclusiv celor care permit consiliului ordinului să impună avocaților înscriși în tablou

38 Hotărârea din 8 mai 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

39 Hotărârea din 8 mai 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

40 Hotărârea din 8 mai 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

plata contribuțiilor anuale. În ceea ce privește perioada la care se raportează contribuțiile în litigiu, arătăm, de altfel, că, deși rezultă că domnul JN era foarte puțin activ ca avocat⁴¹, acesta a decis în mod voluntar să rămână membru al tabloului. Astfel, nimic nu se opunea ca el să solicite radierea din tablou înaintea anului 2017 dacă, potrivit acestuia, menținerea înscrierii sale nu îi oferea niciun avantaj.

83. Pe de altă parte, obligația de a plăti contribuțiile nu este impusă prin lege, în condițiile în care Codul judiciar belgian nu prevede nici natura contribuțiilor, nici cuantumul acestora.

84. Astfel, sub rezerva unor verificări de către instanța de trimitere, rezultă că contribuțiile a căror plată este solicitată în cauza principală au fost stabilite în obiectul și în cuantumul lor de ordinul avocaților căruia îi aparține reclamantul și în cadrul căruia acesta este susceptibil să exercite o influență asupra normelor colective instituite de profesia în discuție. Astfel, contribuțiile impuse rezultă din legăturile strânse existente între ordin și domnul JN, asemănătoare celor ale unui contract. Prin faptul că a devenit și a rămas avocat în cadrul ordinului, domnul JN și-a asumat în mod liber consecința de a fi supus obligației de plată a contribuțiilor.

85. Amintim în această privință că contribuțiile corespund unui serviciu furnizat de ordin, și anume subscrierea colectivă a unei asigurări profesionale, de care reclamantul beneficiază în exercitarea profesiei sale, prin faptul că alege să rămână înscris în Ordinul Avocaților din Baroul Dinant.

86. Prin urmare, nu este vorba despre o situație în care obligația de plată ar fi stabilită în mod unilateral prin lege, astfel cum era cazul în Hotărârea Austro-Mechana⁴².

87. În cauza în care s-a pronunțat această hotărâre și care privea calificarea obligației unei întreprinderi de a plăti o remunerație unei societăți de gestiune colectivă de drepturi, Curtea a statuat că o astfel de obligație de plată nu fusese liber consimțită în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia, din moment ce îi fusese impusă de dreptul național, ca urmare a punerii în circulație a unor suporturi de înregistrare, în conformitate cu reglementarea austriacă⁴³.

88. În concluzie, admitând totodată că întrebarea adresată în prezenta cauză constituie un caz-limită, înclinăm să considerăm, având în vedere jurisprudența Curții, care arată de altfel că noțiunea de „materie contractuală” nu este interpretată în sens restrâns⁴⁴, că elementele expuse în prezentele concluzii permit să se considere că obligația de a plăti contribuții anuale în prezenta cauză constituie o obligație liber consimțită, în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia.

89. În plus, această soluție este susținută de obiectivele urmărite de Regulamentul Bruxelles Ia.

90. Amintim că competența instanțelor de la domiciliul pârâtului este completată de alte instanțe autorizate, pe de o parte, ca urmare a legăturii strânse dintre instanță și litigiu sau, pe de altă parte, în scopul bunei administrări a justiției.

41 A se vedea punctul 13 din prezentele concluzii.

42 Hotărârea din 21 aprilie 2016 (C-572/14, EU:C:2016:286, punctul 37).

43 A se vedea Hotărârea din 21 aprilie 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, punctele 18 și 37) în care, ținem să precizăm, această reglementare definea și modalitățile referitoare la plată. De asemenea, Curtea a decis că obligațiile care incumbă acționarului unei societăți în raport cu terții, potrivit dreptului național, nu sunt liber consimțite în sensul articolului 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia [a se vedea Hotărârea din 18 iulie 2013, ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, punctele 34-36)].

44 Desigur, este adevărat că Curtea menționează adesea articolul 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia ca o derogare de la norma generală de competență a instanței de la domiciliul reclamantului prevăzută la articolul 4 alineatul (1) din acest regulament și că această primă dispoziție, în calitate de derogare, este de strictă interpretare [a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 septembrie 2018, Löber (C-304/17, EU:C:2018:701, punctele 17 și 18 și jurisprudența citată)]. Cu toate acestea, în opinia noastră, modul în care Curtea a aplicat articolul 7 punctul 1 din regulamentul menționat arată că noțiunea de „materie contractuală” în sensul acestei dispoziții nu este de strictă interpretare, fapt care de altfel a fost confirmat de Curte în Hotărârea din 20 ianuarie 2005, Engler (C-27/02, EU:C:2005:33, punctul 48), prin referirea în mod specific la Hotărârile Peters Bauunternehmung și Powell Duffryn [a se vedea în același sens concluziile avocatei generale Kokott în cauza Kerr (C-25/18, EU:C:2019:86, punctul 51)].

91. Cu privire la acest prim aspect, în Hotărârea Peters Bauunternehmung⁴⁵, Curtea a subliniat că „întrucât, potrivit sistemelor naționale de drept, în majoritatea cazurilor, locul sediului asociației este și locul de executare a obligațiilor care rezultă din actul de aderare, aplicarea [competenței în materie contractuală] [...] prezintă [...] avantaje practice: de regulă, instanța de la locul sediului asociației este [în măsură] să înțeleagă cel mai bine actele constitutive, dispozițiile și deciziile asociației, precum și circumstanțele care au dus la nașterea litigiului”.

92. În speță, în măsura în care instanța de trimitere consideră că este instanța de la locul de executare a obligației în cauză în sensul normelor prevăzute la articolul 7 punctul 1 literele (a)-(c) din Regulamentul Bruxelles Ia, ceea ce, în opinia noastră, este cazul⁴⁶, aceasta este competentă să judece litigiul principal.

93. Astfel cum arată guvernele italian și lituanian în această privință, instanța menționată trebuie să fie considerată cea mai în măsură să înțeleagă statutul, regulamentele și deciziile Ordinului Avocaților din Baroul Dinant, precum și împrejurările care se raportează la originea litigiului. Cu alte cuvinte, considerația cu privire la legătura strânsă existentă dintre instanță și litigiu, care justifică competența specială prevăzută la articolul 7 punctul 1 din Regulamentul Bruxelles Ia, este prezentă în litigiul principal.

94. În plus, astfel cum arată în mod întemeiat guvernul italian, această soluție permite de asemenea să se evite ca cererile de plată împotriva unor avocați care au, eventual, domiciliul în state membre diferite și chestiunile care privesc valabilitatea deciziilor pe care se întemeiază acestea să fie examinate de instanțe diferite⁴⁷. Cu alte cuvinte, soluția pe care o propunem este de asemenea conformă cu obiectivul bunei administrări a justiției.

V. Concluzie

95. Având în vedere toate considerațiile care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebarea preliminară adresată de tribunal de première instance de Namur (Tribunalul de Primă Instanță din Namur, Belgia) după cum urmează:

„Articolul 7 punctul 1 din Regulamentul nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, trebuie interpretat în sensul că o acțiune privind o obligație de plată a contribuțiilor anuale, constituite în esență din prime de asigurare, și care decurge dintr-o hotărâre a unui ordin al avocaților, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere, și în care avocații sunt obligați să se înscrie în temeiul legislației naționale, trebuie considerată ca intrând în sfera noțiunii de «materie contractuală» în sensul respectivului articol.”

45 Hotărârea din 22 martie 1983 (34/82, EU:C:1983:87, punctul 14).

46 Subliniem că un răspuns la întrebarea adresată nu este suficient pentru a stabili dacă instanța de trimitere este competentă să soluționeze litigiul principal, dat fiind că, pentru a răspunde la această întrebare, trebuie de asemenea să se ridice problema dacă instanța de trimitere este instanța de la locul de executare a obligației în cauză în sensul normelor prevăzute la articolul 7 punctul 1 literele (a)-(c) din Regulamentul Bruxelles Ia. Instanța de trimitere nu a adresat o întrebare cu privire la acest aspect și nici nu a formulat comentarii în această privință, ceea ce pare să indice că aceasta se consideră, astfel, ca fiind instanța de la locul de executare a obligației în litigiu, în sensul articolului 7 punctul 1 menționat.

47 A se vedea în acest sens Hotărârea din 10 martie 1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, punctul 20).